

NIEUWSBRIEF NATTE NATUURPAREL KAMPINA

nummer 1 juni 2013

Project Natte Natuurparel van start bij Huisvennen op Kampina

Aan het einde van de zomer ondergaat het landschap bij de centrale Huisvennen, in het noordoosten van de Kampina, een ware metamorfose. In september start Natuurmonumenten hier in samenwerking met Waterschap De Dommel met de uitvoering van het project Natte natuurparel Kampina, waarmee de verdroging van Kampina moet worden bestreden.

Het naaldbos tussen de vennen wordt gekapt en dat zal de regelmatige bezoekers van dit deel van de Kampina niet ontgaan. Het klinkt tegenstrijdig, maar het opofferen van enkele delen naaldbos zorgt er voor dat andere zeldzame natuur zich hier weer kan herstellen. In deze nieuwsbrief leggen wij u uit waarom deze ingrijpende maatregel nodig is en hoe andere planten en dieren daar juist van profiteren.

Verdroging tegengaan

De natuur in de Kampina en de Oisterwijkse Bossen en Vennen heeft last van verdroging. Dit heeft gevolgen voor bijzondere planten en dieren die hier leven.

Natuurmonumenten, Waterschap De Dommel en Brabants Landschap hebben samen een plan voorbereid om dit probleem aan te pakken. Verschillende maatregelen moeten er voor zorgen dat de waterhuishouding in de gebieden wordt verbeterd.

Lees meer over Natte Natuurparel Kampina en Oisterwijkse Vennen op: natuurmonumenten.nl/natte-natuurparel en dommel.nl/nnpkampina.

Beschermd door Natura 2000

Natte heide bestaat uit een heel scala bijzondere planten, zoals gewone dopheide, kleine en ronde zonnedauw, veenmos en klokjesgentiaan.

Deze natuur is zó bijzonder dat de Kampina is opgenomen in een netwerk van beschermde natuurgebieden in Europa, ook wel Natura 2000 genoemd. Nederland heeft de verplichting om deze natuur in stand te houden. Door te werken aan het herstellen van natte heide, zorgen wij dat het totaal aan plant- en diersoorten in Europa, de biodiversiteit, niet verder afneemt.

Dopheide met heideblauwtje

Hoezo verdroogd?

Wie in het voorjaar 2013 de wit gemarkeerde Huisvennenroute loopt, zal nauwelijks geloven dat verdroging hier een probleem is. Op sommige plekken is het pad bijna onbegaanbaar door plassen.

Maar voldoende regenval betekent niet automatisch dat het grondwater ook op het juiste niveau komt. Nog steeds is een groot deel van het jaar het grondwaterpeil op de Kampina te laag. Het gevolg is dat plantensoorten van de natte heide verdwijnen en de waterkwaliteit van de vennen verslechtert.

Grassen, zoals het pijpenstrootje profiteren van deze verdroging en komen massaal op, waardoor ze andere planten verdringen.

Wanneer vinden de werkzaamheden plaats?

De maatregelen worden naar verwachting in september en oktober uitgevoerd. We ronden uiterlijk 1 november de werkzaamheden af, omdat amfibieën en de levendbarende hagedis dan in winterrust gaan.

Wat merkt u ervan?

Als wandelaar kunt u tijdelijk enige hinder ondervinden van de werkzaamheden. In verband met de veiligheid kan de aannemer bijvoorbeeld besluiten om tijdelijk een pad af te sluiten. Wij vragen hiervoor uw begrip.

Bijzondere waterkwaliteit

Veel vennen vullen zich met regenwater, maar ook met kwel. Kwel is grondwater dat door druk uit de grond komt. Het kan soms eeuwenoud zijn en staat bekend om de zuivere waterkwaliteit. Daar waar het voedselarme kwelwater aan de oppervlakte komt, ontstaat een heel uniek plantenleven.

Venwater is van nature zuur, maar wordt door het kwelwater gebufferd, oftewel minder zuur gemaakt. Het probleem is dat het kwelwater in de oeverzones van de Huisvennen niet meer voldoende aan de oppervlakte komt. De wortels van de natte heideplanten kunnen het schone kwelwater niet meer bereiken. Het venwater verzuurt, de oevers verdrogen en de zeldzame planten verdwijnen.

Aanpak Huisvennen van start in september

Door in het centrale deel van de Huisvennen ongeveer 9 hectare naaldbos te kappen, wordt de verdamping van water beperkt. Naaldbomen verdampen namelijk via hun naalden het hele jaar grondwater. Maar ze verdampen ook een groot deel van het regenwater dat na een bui aan de naalden blijft hangen. Dit water bereikt nooit de grond. Door die 'paraplu' weg te halen komt er ter plekke meer regenwater in de bodem.

De werkzaamheden bestaan uit:

- Kappen van naaldbos. Aanwezige eiken blijven grotendeels staan; deze verdampen veel minder water;
- Verwijderen van de strooisellaag op de bosbodem;
- Uitstrooien van maaisel van heidestruiken, afkomstig uit het gebied. Dit om de ontwikkeling van heide op de kale bodem te versnellen;
- Verwijderen van het vogelkijkscherm;
- Verleggen wandelpad en aanleggen van een nieuwe uitkijkeuvel.

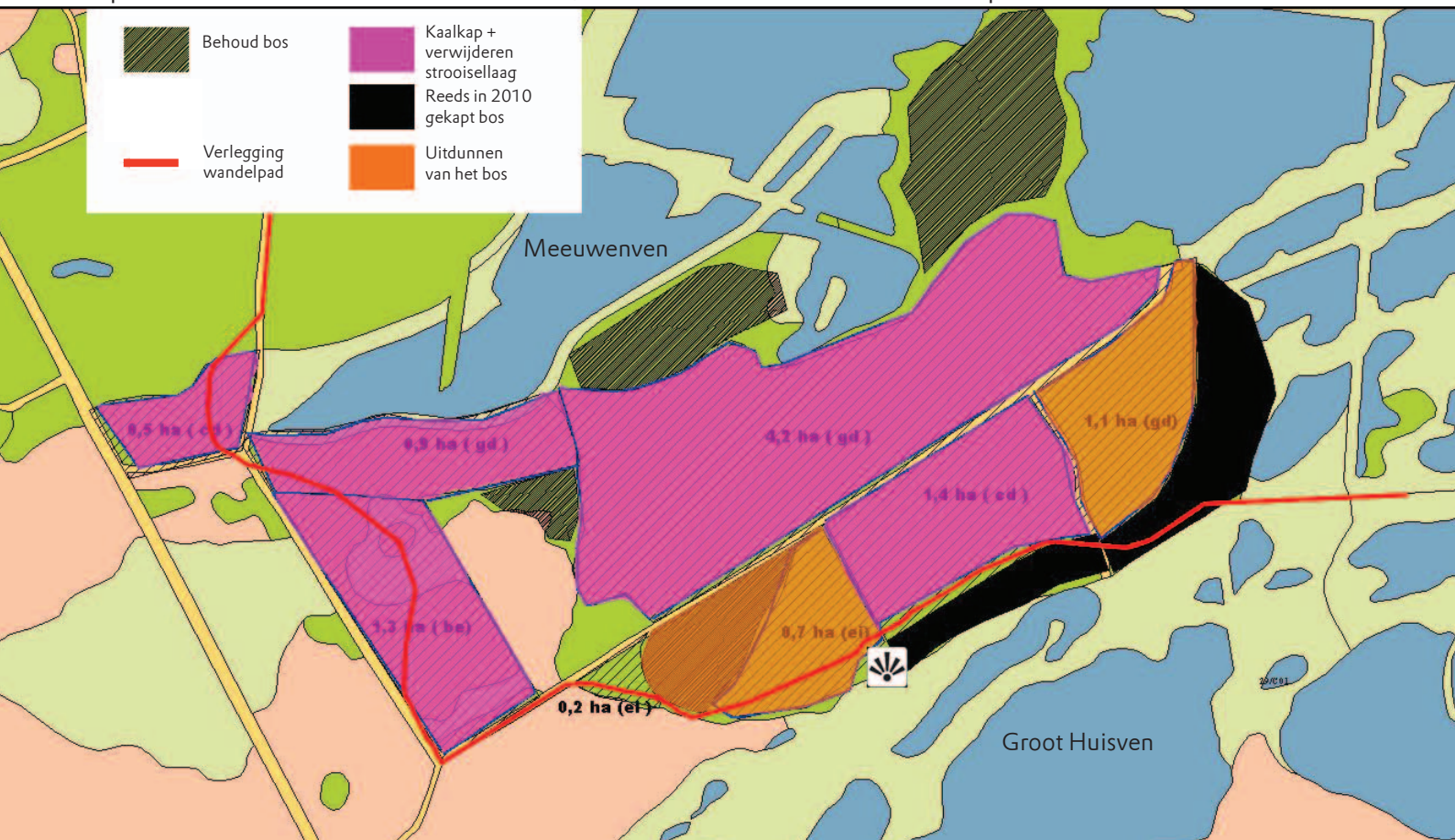
De oeverzones rond de vennen worden weer gevoed met lokaal kwelwater en natte heide krijgt de kans om zich te herstellen.

Door delen naaldbos te kappen, krijgt ook de wind weer meer invloed op het water. Meer beweging in het water heeft een positief effect op de waterkwaliteit.

Natte heide met gewone dopheide en blauwe klokjesgentiaan

Op onderstaande kaart van de Huisvennen, ziet u welke werkzaamheden waar plaatsvinden.

Rekening houden met dieren in het natuurgebied

In het gebied waar we aan de slag gaan, is goed gekeken waar zich nesten bevinden van roofvogels, mieren, eekhoorns en vleermuizen.

Deze worden gemarkeerd en tijdens de werkzaamheden gespaard.

Het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP2) is een Europees subsidieprogramma dat gefinancierd wordt uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling; Europa investeert in zijn platteland

Provincie Noord-Brabant

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u terecht op:
dommel.nl/nnpkampina
nm.nl/natte-natuurparel

Contactpersonen:

Waterschap De Dommel: Eric Schellekens: eschellekens@dommel.nl

Natuurmonumenten: Erwin de Hoop: e.dehoop@natuurmonumenten.nl

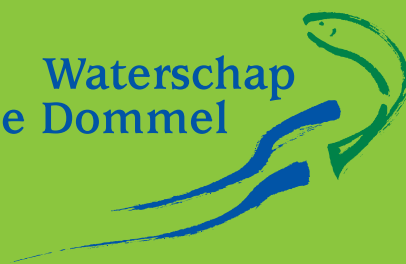

Wilt u meer weten over Kampina, neem dan een kijkje op onze facebookpagina, u bent van harte welkom!: facebook.com/kampina

Natuurmonumenten

**Waterschap
De Dommel**

Colofon

Tekst Irma de Potter • Eindredactie Irma de Potter • Fotografie Natuurmonumenten
Vormgeving Natuurmonumenten, Sander Verwoerd

